

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِن كَانَ

كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَ تَذَكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ

تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَ شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ

أَمْرَكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَ لَا تَنْظِرُونَ

(71) فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا

عَلَى اللَّهِ وَ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (72)

فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَ جَعَلْنَاهُمْ

خَلَائِفَ وَ أَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ (73) ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا

إِلَى قَوْمِهِمْ فَبَجَّاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا

كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ

الْمُعْتَدِينَ (74) ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَ

هَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَ مَلِيهِ بَايَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَ كَانُوا
 قَوْمًا مُّجْرِمِينَ (75) فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا
 قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ (76) قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ
 لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أ سِحْرٌ هَذَا وَ لَا يُفْلِحُ
 السَّاحِرُونَ (77) قَالُوا أَ جِئْتَنَا لِنَلْفِتَنَّا عَمَّا وَجَدْنَا
 عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَ تَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَ مَا
 نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ (78) وَ قَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي
 بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (79) فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ
 مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (80) فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ
 مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ (81) وَ يُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ
 بِكَلِمَاتِهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (82)

~~~~~

Relate to them the story of Noah. Behold! He said to his people: "O my people, if it be hard on your (mind) that I should stay (with you) and remind (you) the signs of Allah,- yet I put my trust in Allah. Get ye then an agreement about your plan and among your partners, so your plan be on to you dark and dubious. Then pass your sentence on me, and give me no respite. "But if ye turn back, (consider): no reward have I asked of you: my reward is only due from Allah, and I have been commanded to be of those who submit to Allah's will (in Islam)." They rejected Him, but We delivered him, and those with him, in the Ark, and We made them inherit (the earth), while We overwhelmed in the flood those who rejected Our signs. Then see what was the end of those who were warned (but heeded not)! Then after him We sent (many) messengers to their peoples: they brought them clear signs, but they would not believe what they had already rejected beforehand. Thus do We seal the hearts of the transgressors. Then after them sent We Moses and Aaron to Pharaoh and his chiefs with Our Signs. But they were arrogant: they were a wicked people. When the truth did come to them from Us, they said: "This is indeed evident sorcery!" Said Moses: "Say ye (this) about the truth when it hath (actually) reached you? Is it sorcery (like) this? But sorcerers will not prosper." They said: "Hast thou come to us to turn us away from the ways we found our fathers following,- in order that thou and thy brother may have greatness in the land? But not we shall believe in you!" Said Pharaoh: "Bring me every sorcerer well versed." When the sorcerers came, Moses said to them: "Throw ye what ye (wish) to throw!" When they had had their throw, Moses said: "What ye have brought is sorcery: Allah will surely make it of no effect: for Allah prospereth not the work of those who make

~~~~~

mischievous. "And Allah by His words doth prove and establish His truth, however much the sinners may hate it!"

ان کو نوحؑ کا قصہ سناؤ، اُس وقت کا قصہ جب اُس نے اپنی قوم سے کہا تھا کہ "اے برادران قوم، اگر میرا تمہارے درمیان رہنا اور اللہ کی آیات سنا سنا کر تمہیں غفلت سے بیدار کرنا تمہارے لیے ناقابل برداشت ہو گیا ہے تو میرا بھروسہ اللہ پر ہے، تم اپنے ٹھہراے ہوئے شریکوں کو ساتھ لے کر ایک متفقہ فیصلہ کر لو اور جو منصوبہ تمہارے پیش نظر ہو اس کو خوب سوچ سمجھ لو تاکہ اس کا کوئی پہلو تمہاری نگاہ سے پوشیدہ نہ رہے، پھر میرے خلاف اس کو عمل میں لے آؤ اور مجھے ہر گز مہلت نہ دو۔ تم نے میری نصیحت سے منہ موڑا تو میرا (کیا نقصان کیا) میں تم سے کسی اجر کا طلب گار نہ تھا، میرا اجر تو اللہ کے ذمہ ہے۔ اور مجھے حکم دیا گیا ہے کہ (خواہ کوئی مانے یا نہ مانے) میں خود مسلم بن کر رہوں۔" انہوں نے اسے جھٹلایا اور نتیجہ یہ ہوا کہ ہم نے اسے اور ان لوگوں کو جو اس کے ساتھ کشتی میں تھے، بچالیا اور انہی کو زمین میں جانے لیا۔ بنایا اور ان سب لوگوں کو غرق کر دیا جنہوں نے ہماری آیات کو جھٹلایا تھا۔

پس دیکھ لو کہ جنہیں متنبہ کیا گیا تھا (اور پھر بھی انہوں نے مان کرنے دیا) اُن کا

کیا انجام ہوا۔ پھر نوحؑ کے بعد ہم نے مختلف پیغمبروں کو اُن کی قوموں کی

طرف بھیجا اور وہ اُن کے پاس کھلی کھلی نشانیاں لے کر آئے، مگر جس چیز کو

انہوں نے پہلے جھٹلایا تھا اسے پھر مان کرنے دیا۔ اس طرح ہم حد سے گزر

جانے والوں کے دلوں پر ٹھپہ لگا دیتے ہیں۔ پھر ان کے بعد ہم نے موسیٰؑ اور

ہارونؑ کو اپنی نشانیوں کے ساتھ فرعون اور اس کے سرداروں کی طرف بھیجا،

مگر انہوں نے اپنی بڑائی کا گھمنڈ کیا اور وہ مجرم لوگ تھے۔ پس جب ہمارے

پاس سے حق ان کے سامنے آیا تو انہوں نے کہہ دیا کہ یہ تو کھلا جادو ہے۔

موسیٰؑ نے کہا "تم حق کو یہ کہتے ہو جب کہ وہ تمہارے سامنے آگیا؟ کیا یہ جادو

ہے؟ حالانکہ جادو گر فلاح نہیں پایا کرتے"۔ اُنہوں نے جواب میں کہا "کیا

تو اس لیے آیا ہے کہ ہمیں اُس طریقے سے پھیر دے جس پر ہم نے اپنے

باپ دادا کو پایا ہے اور زمین میں بڑائی تم دونوں کی قائم ہو جائے؟ تمہارے

بات تو ہم ماننے والے نہیں ہیں"۔ اور فرعون نے (اپنے آدمیوں سے) کہا

کہ "ہر ماہر فن جادو گر کو میرے پاس حاضر کرو"۔ جب جادو گر آگئے تو
 موسیٰؑ نے ان سے کہا "جو کچھ تمہیں پھینکنا ہے پھینکو"۔ پھر جب انہوں نے
 اپنے آنچھر پھینک دیے تو موسیٰؑ نے کہا "یہ جو کچھ تم نے پھینکا ہے یہ جادو
 ہے۔ اللہ ابھی اسے باطل کیے دیتا ہے، مفسدوں کے کام کو اللہ سدھرنے
 نہیں دیتا، اور اللہ اپنے فرمانوں سے حق کو حق کر دکھاتا ہے، خواہ مجرموں کو وہ
 کتنا ہی ناگوار ہو"۔

इनको नूह का किस्सा सुनाओ, उस वक्त का किस्सा जब उसने अपनी
 कौम से कहा था कि “ऐ बिरादराने-कौम, अगर मेरा तुम्हारे दरमियान
 रहना और अल्लाह की आयात सुना-सुनाकर तुम्हें ग़फलत से बेदार
 करना तुम्हारे लिए नाक़ाबिले-बरदाश्त हो गया है तो मेरा भरोसा
 अल्लाह पर है, तुम अपने ठहराए हुए शरीकों को साथ लेकर एक
 मुतफ़िका फैसला कर लो और जो मंसूबा तुम्हारे पेसे-नज़र हो उसको
 ख़ूब सोच-समझ लो ताकि उसका कोई पहलू तुम्हारी निगाह से पोशीदा
 न रहे, फिर मेरे खिलाफ़ उसको अमल में ले जाओ और मुझे हरगिज़
 मुहलत न दो | तुमने मेरी नसीहत से मुँह मोड़ा (तो मेरा क्या नुक़सान
 किया) मैं तुमसे किसी अज़्र का तलबगार न था, मेरा अज़्र तो अल्लाह
 के ज़िम्मे है | और मुझे हुक्म दिया गया है कि (खाह कोई माने या न
 माने) मैं खुद मुस्लिम बनकर रहूँ |” — उन्होंने उसे झुटलाया और

~~~~~

नतीजा यह हुआ कि हमने उसे और उन लोगों को जो उसके साथ कशती में थे, बचा लिया और उन्हीं को ज़मीन में जानशीन बनाया और उन सब लोगों को गर्क कर दिया जिन्होंने हमारी आयात को झुटलाया था | पस देख लो कि जिन्हें मुतनब्बेह किया गया था (और फिर भी उन्होंने मानकर न दिया) उनका क्या अंजाम हुआ | फिर नूह के बाद हमने मुख्तलिफ़ पैगम्बरों को उनकी क़ौमों की तरफ़ भेजा और वे उनके पास खुली-खुली निशानियाँ लेकर आए, मगर जिस चीज़ को उन्होंने पहले झुटला दिया था उसे फिर मानकर न दिया | इस तरह हम हद से गुज़र जानेवालों के दिलों पर ठप्पा लगा देते हैं | फिर उनके बाद हमने मूसा और हारून को अपनी निशानियों के साथ फिरऔन और उसके सरदारों की तरफ़ भेजा, मगर उन्होंने अपनी बड़ाई का घमंड किया और वे मुजरिम लोग थे | पस जब हमारे पास से हक़ उनके सामने आया तो उन्होंने कह दिया कि यह तो खुला जादू है | मूसा ने कहा, “तुम हक़ को यह कहते हो जबकि वह तुम्हारे सामने आ गया? क्या यह जादू है? हालाँकि जादूगर फ़लाह नहीं पाया करते |” उन्होंने जवाब में कहा, “क्या तू इसलिए आया है कि हमें उस तरीक़े से फेर दे जिसपर हमने अपने बाप-दादा को पाया है और ज़मीन में बड़ाई तुम दोनों की कायम हो जाए? तुम्हारी बात तो हम माननेवाले नहीं हैं |” और फिरऔन ने (अपने आदमियों से) कहा कि “हर माहिरे-फन जादूगर को मेरे पास हाज़िर करो |”— जब जादूगर आ गए तो मूसा ने उनसे कहा, “जो कुछ तुम्हें फेंकना है फेंको |” फिर जब उन्होंने अपने अंछर फेंक दिए तो मूसा ने कहा, “यह जो कुछ तुमने फेंका है यह जादू है | अल्लाह अभी इसे बातिल किए देता है, मुफ़सिदों के काम

~~~~~

को अल्लाह सुधारने नहीं देता, और अल्लाह अपने फरमानों से हक़ कर
दिखता है, खाह मुजरिमों को वह कितना ही नागवार हो |”